

-Tänk på procenten!

Sverige står för en procent av världens forskning. Vi har över tre procent av alla Nobelpris. Det är inte illa givet vår befolkningsandel. Låt oss nu fortsätta utvecklas som ett 'litet smart land'.

Det är en klok strategi för Sverige, menar jag, att samtidigt med breda stöd till nyfikenhetsdriven forskning också göra riktade satsningar. Detta för att inte sprida alla resurserna så tunt att varje forskningsinsats blir underkritisk. Tematiska initiativ skapar också tvärvetenskapliga samarbeten och en rörlighet i forskarkåren med positiva effekter. I det sammanhanget välkomnar jag regeringens uppdrag till Vinnova att föreslå strategiskt viktiga tekniker för Sverige som ett underlag för prioritering av framtida satsningar på teknik och innovation. SSF kommer på olika sätt att göra inspel i frågan. Högt upp på vår lista är 6G, AI, autonoma system/robotik, avancerade material för en hållbar utveckling, bioteknik, CO₂-minskning i atmosfären, cybersäkerhet, forskning på alla energikällor, halvledare, kvantteknologier, oceanografi och rymd - *the final frontier*. På vissa av de områdena har SSF pågående forskningsprogram.

Vi behöver förstås också bli bättre på att omvandla vetenskapliga upptäckter varhelst i världen de sker (tänk på de 99 procenten) till nyttiga uppfinningar i Sverige. Mycket vill ha mer, vilket följande procentbetraktelser visar:

En-komma-en procent av Sveriges befolkning har en doktorsexamen. Det är en ökning från 0,7 procent år 2000 enligt SCB. Femtiofyra procent är andelen kvinnor bland dagens doktorandnybörjare. I befolkningen arbetar 0,76 procent (heltidsekvivalent) inom forskning. Så byggs vår kunskapsnation stark och jämställd.

Av den svenska bruttonationalprodukten (BNP) omsätts 3,4 procent i forskning och utveckling. Inte illa det heller, då det placerar oss bland de fem främsta nationerna. Men det är näringslivet och privata aktörer som investerar huvudparten. Staten står bara för 0,8 procentenheter. En dryg procent statlig finansiering hägrar som mitt mål, då det skulle verka uppmuntrande på näringslivets forskningsverksamhet och för jobben.

Lars Hultman, 25 juni 2024